

УДК 336.7

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКІВ: УПРАВЛІННЯ І ФАКТОРИ ВПЛИВУ

ЧЕПЕЛЮК Ганна Миколаївна

к.е.н, доцент кафедри фінансів та банківської справи

Черкаського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Анотація. Розглянуто ключові аспекти забезпечення фінансової безпеки банку в контексті управління фінансовою стійкістю із урахуванням ризиків, а також зовнішніх і внутрішніх факторів впливу.

Ключові слова: фінансова безпека, економічна безпека, ризики, індикатори банківської безпеки, фінансова стійкість банку.

Безпека банківського сектору виступає частиною фінансової безпеки країни, оскільки він є найбільш важливою складовою фінансово-кредитної системи держави. Мета статті полягає в розробленні підходів до визначення основних факторів впливу на фінансову безпеку банку в контексті підтримки його фінансової стійкості та управління ризиками як в оперативному режимі, так і у стратегічному управлінні.

Управління фінансовою безпекою банку здійснюється з метою забезпечення фінансової стійкості банку на тому рівні, який дозволяє йому мати достатній рівень незалежності від зовнішніх чинників впливу. Фінансова стійкість банку є постійною його здатністю відповідати за своїми зобов'язаннями і забезпечувати прибутковість на рівні, достатньому для нормального функціонування в конкурентному середовищі.

Оскільки фінансова стійкість банку ієрархічно пов'язана з фінансовою стабільністю і є складовою економічної безпеки, то ми рекомендується до застосування в аналітиці банку системи інтегрального індексу економічної безпеки. Це дозволить із більшою ймовірністю прогнозува-

ти і здійснювати стратегічне й тактичне планування діяльності кредитної установи. На нашу думку, середньозважені субіндекси банківської безпеки доцільно аналізувати в комплексі з іншими субіндексами та їхніми окремими індикаторами. Висновки із запропонованого аналізу можуть бути важливою інформацією, зокрема для стратегічного прогнозування і планування фінансової стійкості банку та управління ризиками.

Таким чином, управління фінансовою безпекою можна визначити як постійне забезпечення у кредитних установах підвищення значень фінансово-економічних показників, ефективного управління фінансами шляхом створення необхідних передумов захисту їх від зовнішніх і внутрішніх загроз. Наведені пропозиції є ефективними та достатньо універсальними, що дозволяє застосовувати їх усім банкам України на сучасному етапі економічного розвитку. Проте, урахувавши динамічний розвиток фінансового ринку, варто зазначити, що вдосконалення вищевказаних методів є предметом для подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Смоквіна Г. А. Фінансова безпека як стратегічна складова економічної безпеки України / Г. А. Смоквіна // Економіка промисловості та організації виробництва. — 2014. — № 3 (13). — С. 30—36.
2. Кравчук Н. Я. Фінансова безпека : навч.-метод. посіб. / Н. Я. Кравчук, О. Я. Колісник, О. Ю. Меліх. — Тернопіль : Вектор, 2010. — 277 с.
3. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 № 1277 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>.
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

5. Хуторная М. Э. Теоретическая взаимосвязь понятий «финансовая устойчивость», «финансовая стабильность» и «финансовая безопасность» / М. Э. Хуторная // Современная экономика и образование: проблемы, возможности и перспективы развития : материалы Международной научно-практической конференции (Алматы, 29 марта 2017 г.). — Алматы, 2017. — С. 145—149.
6. Барановський О. І. Філософія безпеки : монографія : у 2 т. / О. І. Барановський. — Київ : УБС НБУ, 2014. — Т. 2 : Безпека фінансових інститутів. — 715 с.
7. Впровадження нових вимог до капіталу відповідно до норм Базеля та законодавства ЄС : презентація [Електронний ресурс]. — Київ : НБУ, 2017. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
8. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України : Постанова Правління НБУ від 02.08.2004 № 361 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>.
9. Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України : Постанова Правління НБУ від 29.12. 2014 № 867 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0867500-14>.
10. Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах : Постанова Правління НБУ від 11.06.2018 № 64 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18>.